

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра філософії та релігієзнавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 17.10.2018р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Аналітика міфу

Підготовки магістранта

Спеціальності 033 Філософія 031 Релігієзнавство

освітньої програми (спеціалізації)

Філософія, суспільна аналітика

Релігієзнавство, міжконфесійні відносини

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Аналітика міфу» підготовки магістранта (назва освітнього ступеня), галузі знань 0203 Гуманітарні науки (шифр і назва галузі знань), спеціальності 33 Філософія. 031 Релігієзнавство (назва спеціальності), за освітньої програмою Філософія, суспільна аналітика. Релігієзнавство, міжконфесійні відносини (назва освітньої програми)

Розробник: Поляков В.Г., к. філос. н., доцент кафедри філософії та релігієзнавства

Рецензент: *Кралоук Т. М. д. філос. н., проф. каф. фн-ту «Всесвітня академія»*

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри філософії та релігієзнавства

протокол № 3 від 26.09. 2017 р.

Завідувач кафедри: *[підпис]* (підпис) (Борейко Ю.Г.) (прізвище, ініціали.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету

протокол № 3 від 5.10 201_р.

Голова науково-методичної комісії факультету *[підпис]* (підпис) (Шваб А. Г.) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності та представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	0203 Гуманітарні науки 033 Філософія Філософія, суспільна аналітика 031 Релігієзнавство Релігієзнавство, міжконфесійні відносини	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 5-й
		Семестр 10-й
ІНДЗ: є		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
Самостійна робота 98 год.		
Консультації 8 год.		
Форма контролю: залік		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Змістом навчального курсу «Аналітика міфу» є виклад студентам досліджень у галузі міфології, ознайомлення з евристичними можливостями аналітики світових і вітчизняних міфів. Курс складається з двох частин і забезпечує розуміння міфології як у філософському значенні, так і в культурологічних інтерпретаціях.

Міждисциплінарні зв'язки: як навчальна дисципліна «Аналітика міфу» пов'язана з іншими дисциплінами гуманітарного та соціально-економічного циклу, зокрема з «Історією України», «Філософією», «Давньокитайською філософією», «Давньоіндійською філософією», «Давньогрецькою філософією» та ін.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Після засвоєння курсу студенти мають стати компетентними у таких питаннях:

- знати суть основних понять: «міф», «міфологія», «міфологема», «аналітика», «символ», «модель», «форми світогляду» та ін.;
- вміти визначати відмінності феноменального і ноуменального в міфах, розрізняти особливості різних міфів і міфологічних систем, а також загальні ідеї, які символічно представлені у найпоширеніших міфологіях

світу.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Аналітика міфу» складається з двох змістових модулів, які визначаються метою та змістом програми і формами навчальної діяльності, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру.

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці .

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Семінари	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Консультації	Разом
Змістовий модуль I. Аналітична міфологія						
Тема 1. Предмет і значення курсу «Аналітика міфу»	2	-	8	-	-	10
Тема 2. Логіка міфу	2	2	10	-	1	15
Тема 3. Гносеологія міфу	2	2	10	-	1	15
Тема 4. Онтологія міфу	2	2	10	-	1	15
Тема 5. Діалектика міфу	2	4	10	-	1	17
Разом за модулем 1	10	10	48	0	4	72
Змістовий модуль II. Класична міфологія						
Тема 6. Індійська міфологія	2	2	10	-	1	15
Тема 7. Китайська та інші східні міфології	2	2	10	-	1	15
Тема 8. Міфологія греків і римлян	2	2	10	-	1	15
Тема 9. Українська міфологія	4	4	10	-	1	19
Тема 10. Міфологія і сучасність	2	2	10	-	-	14
Разом за модулем 2	12	12	50	0	4	78
Разом	22	22	98	0	8	150

Програмні засади навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Аналітична міфологія

1. Предмет і значення курсу «Аналітика міфу»
Поняття міфу і міфології, їх особливості.
Структура міфології та характеристика її складових.

Актуальність дослідження міфів і розвитку міфології для сучасної цивілізації.

2. Логіка міфу

Поняття логіки і особливості представлення логіки у міфі. Логіка колективна та індивідуальна. Закон партиципації Л. Леві-Брюля.

Логіка розгортання конкретного і цілого. Імагінативний абсолют (закон імагінації) Я. Голосовкера.

Логіка інтуїтивна і наукова. Логіка догматична (інтуїтивно-містична) П.О. Флоренського.

Міфи і ритуали як інструменти збереження спостережень і рефлексії тубільців за К. Леві-Стросом (міф – «холодильник» рефлексії).

3. Гносеологія міфу

Поняття гносеології та гносеологічного в міфі.

Пізнавальні функції міфу.

Міфологічне знання і методологія.

Проблема істини в міфології.

4. Онтологія міфу

Поняття онтології та онтологічного в міфі.

Реальність емпірична і позаемпірична в міфі.

Реальність надемпірична в міфі та її значення.

5. Діалектика міфу

Поняття діалектики, апофатичного і катафатичного.

Апофатична діалектика міфу за О.Ф. Лосевим.

Катафатична діалектика міфу за О.Ф. Лосевим.

Остаточна діалектична формула міфу і перехід до міфології.

Змістовий модуль 2. Класична міфологія

6. Індійська міфологія

Індійська культура і міфологія, їх походження та значення.

Ведійська міфологія та її головні міфи (чаша життя).

Індуїстська міфологія та її головні міфи.

Буддійська і джайнська міфологія та їх головні міфи.

7. Китайська та інші східні міфології

Китайська культура і міфологія, їх походження та значення.

Давньокитайська міфологія та її головні міфи.

Японська культура і особливість її міфології.

Японська міфологія та її головні міфи.

Тема 8. Міфологія греків і римлян.

Хтонічна міфологія, її походження і значення. Фетишизм. Анімізм.
Міфологія героїзму. Титани (Кронос та інші) і боги. Зевс як міфологема і пантеон олімпійських богів.

Римська міфологія та її особливості. Пантеон хтонічних римських богів і героїв.

Значення античної міфології для європейської культури.

9. Українська міфологія

Українська культура і міфологія, її походження та значення.

Трипільська міфологія та її головні міфи.

Індоєвропейська (арійська) міфологія та її головні міфи.

Скіфська і сарматська міфологія та її головні міфи.

Слов'янство і східнослов'янська міфологія та її головні міфи.

Західнослов'янська міфологія та її головні міфи.

Південнослов'янська міфологія та її головні міфи.

10. Міфологія і сучасність

Міф і його місце в сучасній культурі.

Антропологічне значення міфу.

Значення міфології для сучасної філософії та науки.

Теми і плани семінарських занять

Змістовий модуль 1. Аналітична міфологія

Тема 1. Предмет і значення курсу «Аналітика міфу»

1. Поняття міфу і міфології, їх особливості.
2. Структура міфології та характеристика її складових.
3. Актуальність дослідження міфів і розвитку міфології для сучасної цивілізації.

Література:

а) навчальна

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006. – С. 9-42.

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005. – С. 7-45.

Косарев А.Ф. Философия мифа: мифология и ее эвристическая значимость. – М.; СПб., 2000. – С. 5-42.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.

Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.

Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.

Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.

Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.

Мифологический словарь. – М., 1991.

Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.

Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.

- Генон Р. Символы священной науки. Пер. с франц. – М., 2002.
 Голан А. Миф и символ [Текст] зб. ст./ А. Голан – М.: Русслит, 1993.
 Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.
 Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.
 Словник античної міфології. – 2-е вид. – К., 1989.
 Шейнина Е.Я. Энциклопедия символов. – М., Харьков. – 2002.
 Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Тема 2. Логіка міфу

1. Поняття логіки і особливості представлення логіки у міфі. Логіка колективна та індивідуальна. Закон партиципації Л. Леві-Брюля.
2. Логіка розгортання конкретного і цілого. Імагінативний абсолют (закон імагінації) Я. Голосовкера.
3. Логіка інтуїтивна і наукова. Логіка догматична (інтуїтивно-містична) П.О. Флоренського.
4. Міфи і ритуали як інструменти збереження спостережень і рефлексії тубільців за К. Леві-Стросом (міф – «холодильник» рефлексії).

Література:

а) навчальна

- Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.
 Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.
 Косарев А.Ф. Философия мифа: мифология и ее эвристическая значимость. – М.; СПб., 2000. – С. 43-56.

б) довідкова

- УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.
 Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.
 Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.
 Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.
 Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.
 Мифологический словарь. – М., 1991.
 Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.
 Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

- 200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.
 Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.
 Леві-Строс К. Структурна антропологія [Текст]: монографія / Клод Леві-Строс; пер. с фр. – К., 1997.
 Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.
 Лосев А.Ф. Диалектика мифа / Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М., 1994. – С. 5-216.
 Словник античної міфології. – 2-е вид. – К., 1989.
 Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Тема 3. Гносеологія міфу

1. Поняття гносеології та гносеологічного в міфі.
2. Пізнавальні функції міфу.
3. Міфологічне знання і методологія.
4. Проблема істини в міфології.

Література:

а) навчальна

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.

Косарев А.Ф. Философия мифа: мифология и ее эвристическая значимость. – М.; СПб., 2000. – С. 75-106.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.

Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.

Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.

Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.

Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.

Мифологический словарь. – М., 1991.

Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.

Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.

Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.

Леві-Строс К. Первісне мислення. – К., 2000.

Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.

Лосев А.Ф. Диалектика мифа / Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М., 1994. – С. 5-216.

Словник античної міфології. – 2-е вид. – К., 1989.

Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Тема 4. Онтологія міфу

1. Поняття онтології та онтологічного в міфі.
2. Реальність емпірична і поза-емпірична в міфі.
3. Реальність над-емпірична в міфі та її значення.

Література:

а) навчальна

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.

Косарев А.Ф. Философия мифа: мифология и ее эвристическая значимость. – М.; СПб., 2000. – С. 133-172.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.

Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.

Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.

Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.

Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.

Мифологический словарь. – М., 1991.

Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.

Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.

Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.

Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.

Лосев А.Ф. Диалектика мифа / Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М., 1994. – С. 5-216.

Словник античної міфології. – 2-е вид. – К., 1989.

Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Тема 5. Діалектика міфу

1. Поняття діалектики, апофатичного і катафатичного.
2. Апофатична діалектика міфу за О.Ф. Лосевим.
3. Катафатична діалектика міфу за О.Ф. Лосевим.
4. Остаточна діалектична формула міфу і перехід до міфології.

Література:

а) навчальна

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.

Косарев А.Ф. Философия мифа: мифология и ее эвристическая значимость. – М.; СПб., 2000. – С. 57-72.

Лосев А.Ф. Диалектика мифа / Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М., 1994. – С. 5-216.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.

Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.

Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.

Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.

Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.

Мифологический словарь. – М., 1991.

Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.

Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.

Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.

Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.

Словник античної міфології. – 2-е вид. – К., 1989.

Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Змістовий модуль 2. Класична міфологія

Тема 6. Індійська міфологія

1. Індійська культура і міфологія, їх походження та значення.
2. Ведійська міфологія та її головні міфи (чаша життя).
3. Індуїстська міфологія та її головні міфи.
4. Буддійська і джайнська міфологія та їх головні міфи.

Література:

а) навчальна

Индийская мифология: Энциклопедия. – М.; СПб., 2005.

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.

Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.

Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.

Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.

Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.

Мифологический словарь. – М., 1991.

Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.

Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народів мира. – Харків, 2014.

Блаватская Е.П. Теософский словарь. – М., 1994.

Бонгард-Левин Г.М., Ильин Г.Ф. Индия в древности. – М., 1985.

Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.

Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.

Радхакришнан С. Индийская философия. – В 2-х т. – М., 1993.

Томпсон М. Восточная философия [Текст]: монография/ Мел Томпсон; пер. с англ. Ю. Бондарева. – М., 2000.

Чаттерджи С., Датта Д. Индийская философия [Текст]: монография/ Сатисчандра Чаттерджи, Дхирендрамохан Датта; пер. с англ. – М., 1994.

Штайнер Р. Бхагавадгита и послания Ап. Павла [Текст]: трактат/ Р. Штайнер; [пер. с нем.]. – Калуга, 1993.

Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Тема 7. Китайська та інші східні міфології

1. Китайська культура і міфологія, їх походження та значення.
2. Давньокитайська міфологія та її головні міфи.
3. Японська культура і особливість її міфології.
4. Японська міфологія та її головні міфи.

Література:

а) навчальна

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.

Яншина Э.М. Формирование и развитие древнекитайской мифологии. М., 1984.

Японская мифология: энциклопедия / Сост., общ. ред. Н. Ильиной и О. Орловой; худож. Е. Савченко. – М.: Эксмо; СПб.: Мидгард, 2007.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.

Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.

Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.

Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.

Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.

Мифологический словарь. – М., 1991.

Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.

Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народів мира. – Харків, 2014.

Бодде Д. Мифы древнего Китая // Мифология древнего мира. Пер. с англ. М., 1977.

История китайской философии [Текст]: учеб. пособие/ Пер. с кит.; общ. ред. и послесл. М.Л. Титаренко. – М., 1989.

Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.

Лао-Цзы. [Текст]: трактат/ Сост. В.В. Юрчук. – 3 изд. – Минск, 2006.

Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.

Томпсон М. Восточная философия [Текст]: монография/ Мел Томпсон; пер. с англ. Ю. Бондарева. – М., 2000.

Фэн Ю-лань. Краткая история китайской философии [Текст]: монография / Фэн Ю-лань; пер. на рус. Р.В. Котенко; научный ред. Е.А. Торчинов. – СПб., 1998.

Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Юань Кэ. Мифы древнего Китая. М., 1965.

Тема 8. Міфологія греків і римлян

1. Хтонічна міфологія, її походження і значення. Фетишизм. Анімізм.
2. Міфологія героїзму. Зевс як міфологема і пантеон олімпійських богів.
3. Римської міфології та її особливості. Римський пантеон богів (Юпітер, Юнона та ін).
4. Значення античної міфології.

Література:

а) навчальна

Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006. – С. 9-42.
Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005. – С. 7-45.
Лосев А.Ф. Міфологія греків і римлян. – М., 1996.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.
Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.
Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.
Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.
Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.
Мифологический словарь. – М., 1991.
Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.
Словарь античности. Пер.с нем. – М.: Прогресс, 1989.
Словарь мифов. – М., 2000.
Словник античної міфології. 2-ге вид. – К.: Наук.думка, 1989.

в) додаткова

200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.
Генон Р. Символы священной науки. Пер. с франц. – М., 2002.
Голан А. Миф и символ [Текст] зб. ст./ А. Голан – М.: Русслит, 1993.
Грейвз. Р. Мифы Древней Греции. – М.: Прогресс, 1992.
Кун М.А. Легенды і міфи стародавньої Греції. – К., 1996.
Кэмпбелл Д. Герой с тысячью лицами. – К., 1997.
Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.
Словник античної міфології. – 2-е вид. – К., 1989.
Шейнина Е.Я. Энциклопедия символов. – М., Харьков. – 2002.
Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.
Юнг К.Г. Душа и миф: шесть архетипов. Пер.с англ. – К., 1996.

Тема 9. Українська міфологія

1. Українська культура і міфологія, її походження та значення.
2. Трипільська міфологія та її головні міфи.
3. Індоевропейська (арійська) міфологія та її головні міфи.
4. Скіфська і сарматська міфологія та її головні міфи.
5. Слов'янство і східнослов'янська міфологія та її головні міфи.
6. Західнослов'янська міфологія та її головні міфи.
7. Південнослов'янська міфологія та її головні міфи.

Література:

а) навчальна

100 найвідоміших образів української міфології [Текст]: зб. ст. / Під заг. ред. Олени Таланчук, Юрія Бедрика. – К.: КД «Орфей»; «Автограф», 2007.
Войтович В. Українська міфологія [Текст] зб. ст./ В. Войтович – К.: Либідь, 2005.

Давидюк В.Ф. Первісна міфологія українського фольклору [Текст]: монографія/ В.Ф. Давидюк – Вид 3-е, доп. і перероб. – Луцьк: Волинська книга, 2007.
Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.
Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.
Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.
Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.
Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.
Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.
Мифологический словарь. – М., 1991.
Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.
Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.
Войтович В.М. Сокіл-Род. Легенди та міфи стародавніх українців [Текст] зб. ст./ В. Войтович – Рівне: Оріана, 1997.
Голан А. Миф и символ [Текст] зб. ст./ А. Голан – М.: Русслит, 1993.
Історія української культури. В 5-ти т. – Т. 1. – К., 2001.
Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.
Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.
Плачинда С.П. Словник давньоукраїнської міфології. – К., 1993.
Поляков В.Г. Душа українського світу: літературно-філософські есе [Текст]: зб. ст./ В.Г. Поляков. – Луцьк: ПВД «Твердиня», 2010.
Попович М.В. Мироззрение древних славян [Текст]: монографія/ М.В. Попович, Ин-т философии АН УССР. – К.: Наук. Думка, 1985.
Рыбаков Б.А. Язычество древних славян [Текст]: монографія/ Б.А. Рыбаков; Ин-т археологии АН СССР. – М.: Наука, 1981.
Чмихов М.О. Давня культура [Текст]: навч. посіб./ М.О. Чмихов. – К.: Либідь, 1994.
Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

Тема 9. Міфологія і сучасність

1. Міф і його місце в сучасній культурі.
2. Антропологічне значення міфу.
3. Значення міфології для сучасної філософії та науки.

Література:

а) навчальна

Войтович В. Українська міфологія [Текст] зб. ст./ В. Войтович – К.: Либідь, 2005.
Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.
Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.

б) довідкова

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.
Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.
Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.
Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.
Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.
Мифологический словарь. – М., 1991.
Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.
Словарь мифов. – М., 2000.

в) додаткова

200 мифов народов мира. – Харьков, 2014.

- Войтович В.М. Сокіл-Род. Легенди та міфи стародавніх українців [Текст] зб. ст./ В. Войтович – Рівне: Оріана, 1997.
- Генон Р. Символи священної науки. Пер. с франц. – М., 2002.
- Голан А. Миф и символ [Текст] зб. ст./ А. Голан – М.: Русслит, 1993.
- Кэмпбелл Д. Герой с тысячью лицами. – К., 1997.
- Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.
- Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.
- Фрэзер Д.Д. Золотая ветвь: Исследование магии и религии. Пер. с англ. – 2-е изд. – М., 1986.
- Чмихов М.О. Давня культура [Текст]: навч. посіб./ М.О. Чмихов. – К.: Либідь, 1994.
- Шейнина Е.Я. Энциклопедия символов. – М., Харьков. – 2002.
- Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Для належного засвоєння матеріалу курсу студенту необхідно систематично опрацювати рекомендовану літературу. Для перевірки якості засвоєних знань студент має відповісти на перелік питань, що наведений нижче.

- Дайте загальне визначення таких понять: «міф», «міфологія», «символ», «міфологема», «аналітика», «модель», «форми світогляду».
- Які основні історичні форми становлення світогляду?
- У чому полягає відмінність образу і знаку?
- У чому полягає єдність образу і знаку?
- Охарактеризувати загальні особливості таких міфів: антропогонічні, астральні, дуалістичні, есхатологічні, етіологічні, календарні, космогонічні, місячні, солярні, теогонічні, тотемічні.
- Пояснити розділення міфічних систем на низьку міфологію і вищу міфологію.
- Що позначають у міфології хтонічні образи?
- Що означає у міфології перемога культурного героя?

З метою запровадження формалізованих способів контролю якості знань пропонується певні питання розташувати за рівнями складності (3 рівні), від простіших до складніших та запропонувати їх студентам.

1-й рівень складності. Дати визначення основних понять:

1. Міф.
2. Міфологема.
3. Міфологія.
4. Світогляд.
5. Релігійна віра.
6. Аналітика.
7. Символ.
8. Алегорія.
9. Модель.
10. Ритуал.

2-й рівень складності. Дати стислу характеристику міфів за категоріями:

1. Міфи етіологічні (пояснювальні).
2. Міфи космогонічні.
3. Міфи антропологічні.
4. Міфи астральні.
5. Міфи солярні.
6. Міфи місячні.
7. Міфи тотемні.
8. Міфи календарні.
9. Міфи героїчні.
10. Міфи есхатологічні.

3-й рівень складності. Дати стисло характеристику основних міфологем:

1. Міфологема Богині-Мати (Великої Богині).
2. Міфологема космічної битви (війни).
3. Міфологема верхнього і нижнього світів.
4. Міфологема кола і квадрата.
5. Міфологема культурного героя.
6. Міфологема світла і темряви.
7. Міфологема коваля і землероба.
8. Міфологема Світового Дерева.
9. Міфологема чисел (1, 2, 3, 4).
10. Міфологема Золотого Яйця.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Студентам пропонується виконати ІНДЗ із проблематики курсу. Тема такого завдання узгоджується з викладачем. Наприклад, реферат можна написати з такої проблеми:

1. Міфологема Світового Яйця в індійській міфології.
2. Числа символіка як моделюванні світу в міфології.
3. Особливості трікстера у космогонічних міфах.
4. Міфологема долі (фатуму) в античній міфології.
5. Міфологема Світового Океану в давній міфології.
6. Образи світла і темряви у міфології давніх слов'ян.
7. Образ культурного героя в міфологіях світу.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл. 3). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);

3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Підсумковий вигляд розподілу балів наведено у таблиці .

Поточний контроль (макс = 40 балів)										Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1										Мод. 2	Модуль 3		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
(5)	5	5	5	5	5	5	5	5	(5)	10	30	30	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 – 74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Аверинцев С. Софія-Логос [Текст]: Словник/ С.С. Аверинцев – 2-е видання. – К., 2004.
- Блаватская Е.П. Теософский словарь [Текст]: словарь / Елена П. Блаватская. – М.: Изд-во «Сфера» РГО, 1994. – 640 с.
- Бодде Д. Мифы древнего Китая // Мифология древнего мира. Пер. с англ. М., 1977.
- Бонгард-Левин Г.М., Ильин Г.Ф. Индия в древности. – М., 1985.
- Боннар А. Греческая цивилизация [Текст]: монография/ Пер.с фр. О.В. Волкова, Е.Н. Елеонской. – М., 1995.
- Войтович В.М. Сокіл-Род. Легенди та міфи стародавніх українців [Текст] зб. ст./ В. Войтович – Рівне: Оріана, 1997.
- Войтович В. Українська міфологія [Текст] зб. ст./ В. Войтович – К.: Либідь, 2005.
- Генон Р. Символы священной науки. Пер. с франц. – М., 2002.
- Голан А. Миф и символ [Текст] зб. ст./ А. Голан – М.: Русслит, 1993.
- Грейвз. Р. Мифы Древней Греции. – М.: Прогресс, 1992.
- Давидюк В.Ф. Первісна міфологія українського фольклору [Текст]: монографія/ В.Ф. Давидюк – Вид 3-е, доп. і перероб. – Луцьк: Волинська книга, 2007.
- Двести мифов народов мира. – Харьков, 2014.

- Индийская мифология: Энциклопедия [Текст]: энциклопедия / Составление, общ. редакция и предисл. К. Королева; оформление худож. Е. Савченко. – М.: Изд-во Эксмо; СПб.: Мидгард, 2005. – 448 с.
- История китайской философии [Текст]: учеб. пособие/ Пер. с кит.; общ. ред. и послесл. М.Л. Титаренко. – М., 1989.
- Історія української культури. В 5-ти т. – Т. 1. – К., 2001.
- Косарев А.Ф. Философия мифа: мифология и ее эвристическая значимость. – М.; СПб., 2000.
- Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Логос, Софія, Розум. – К., 2006.
- Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. – К., 2005.
- Кун М.А. Легенды і міфи стародавньої Греції. – К., 1996.
- Кэмпбелл Д. Герой с тысячью лицами. – К., 1997.
- Кэмпбелл Дж. Мифический образ. – М., 2002.
- Леві-Строс К. Первісне мислення. – К., 2000.
- Леві-Строс К. Структурна антропологія [Текст]: монографія / Клод Леві-Строс; пер. с фр. – К., 1997.
- Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х т. – К., 1995.
- Лосев А.Ф. Диалектика мифа / Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М., 1994. – С. 5-216.
- Лосев А.Ф. Мифология греков и римлян. – М., 1996.
- Мифологический словарь. – М., 1991.
- Мифы народов мира: Энциклопедия. – В 2-х т. – М., 2000.
- Плачинда С.П. Словник давньоукраїнської міфології. – К., 1993.
- Поляков В.Г. Душа українського світу: літературно-філософські есе [Текст]: зб. ст./ В.Г. Поляков. – Луцьк: ПВД «Твердиня», 2010.
- Попович М.В. Мироззрение древних славян [Текст]: монографія/ М.В. Попович, Ин-т философии АН УССР. – К.: Наук. Думка, 1985.
- Попович М.В. Культура [Текст]: Ілюстрована енциклопедія України/ М.В. Попович. – К., 2009.
- Пятигорский А.М. Мифологические размышления [Текст]: лекции по феноменологии мифа/ А.М. Пятигорский. – М., 1996.
- Радхакришнан С. Индийская философия. В 2-х т. [Текст]: монографія / Сарвепалли Радхакришнан. Пер.с англ. – Т. I–II. – М.: Миф, 1993. – 623 с. + 731 с.
- Рыбаков Б.А. Язычество древних славян [Текст]: монографія/ Б.А. Рыбаков; Ин-т археологии АН СССР. – М.: Наука, 1981.
- Словарь античности. Пер.с нем. – М.: Прогресс, 1989.
- Словарь мифов. – М., 2000.
- Словник античної міфології. 2-ге вид. – К.: Наук.думка, 1989.
- Сто найвідоміших образів української міфології [Текст]: зб. ст. / Під заг. ред. Олени Таланчук, Юрія Бедрика. – К.: КД «Орфей»; «Автограф», 2007.
- Томпсон М. Восточная философия [Текст]: монографія/ Мел Томпсон; пер. с англ. Ю. Бондарева. – М., 2000.
- Українська культура: Лекції за ред. Дмитра Антоновича [Текст]: зб. ст./ Упор. С.В. Ульяновська. – К., 1993.
- Українці: народні вірування, повір'я, демонологія [Текст]: зб. ст./ Упорядкування, примітки та бібліографічні нариси А.П. Пономарьова, Т.В. Косміної, О.О. Боряк. – К., 1991.
- УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 1999.
- Философский энциклопедический словарь. – 2-е изд. – М., 1989.
- Философская энциклопедия. – В 5-ти т. – М., 1960-1970.
- Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.
- Філософський словник. – 2-е вид., перер. і доп. – К., 1986.

- Фрэзер Д.Д. Золотая ветвь: Исследование магии и религии. Пер. с англ. – 2-е изд. – М., 1986.
- Фэн Ю-лань. Краткая история китайской философии [Текст]: монография / Фэн Ю-лань; пер. на рус. Р.В. Котенко; научный ред. Е.А. Торчинов. – СПб., 1998.
- Чаттерджи С., Датта Д. Индийская философия [Текст]: монография / Сатисчандра Чаттерджи, Дхирендрамохан Датта; пер. с англ. – М.: Селена, 1994. – 416 с.
- Чмихов М.О. Давня культура [Текст]: навч. посіб./ М.О. Чмихов. – К.: Либідь, 1994.
- Шейнина Е.Я. Энциклопедия символов. – М., Харьков. – 2002.
- Штайнер Р. Бхагавадгита и послания Ап. Павла [Текст]: трактат/ Р. Штайнер; [пер. с нем.]. – Калуга, 1993.
- Энциклопедия символов, знаков, эмблем. – М.; СПб., 2005.
- Юань Кэ. Мифы древнего Китая. М., 1965.
- Юнг К.Г. Душа и миф: шесть архетипов. Пер.с англ. – К., 1996.
- Яншина Э.М. Формирование и развитие древнекитайской мифологии. М., 1984.
- Японская мифология: энциклопедия / Сост., общ. ред. Н. Ильиной и О. Орловой; худож. Е. Савченко. – М.: Эксмо; СПб.: Мидгард, 2007.
- Grimal P. Słownik mitologii Greckiej I Rzymskiej. Wyd. 2-e. – Wrocław; Warszawa; Krakow, 1990. – 485 p.